

Česká republika

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Lomnice nad Popelkou

Josefa Jana Fučíka 61, 512 51 Lomnice nad Popelkou

Identifikátor školy: 600 099 407

Termín konání orientační inspekce: 22. – 23. a 28. dubna 2003

Čj.:	083 165/03-4017
Signatura:	oh5kw132

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Hudební škola, dnešní Základní umělecká škola (ZUŠ) Lomnice nad Popelkou byla založena v roce 1946. Právní subjektivitu získala 1. ledna 2003, zřizovatelem je město Lomnice nad Popelkou, Husovo náměstí 6.

Obsah a organizace studia vychází z § 3 vyhlášky č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách a je v souladu s rozhodnutím o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 27. 1. 2003, které vydalo MŠMT ČR pod čj. 10 954/2003-21.

Pro umělecké vzdělávání užívá budovu upravenou pro potřeby hudebního (HO), výtvarného (VO) a tanečního oboru (TO). Vzhledem k rozlehlosti spádové oblasti provozuje odloučená pracoviště (pobočky) v budovách základních škol Libštát a Rovensko pod Troskami.

Podle zahajovacího výkazu v tomto školním roce navštěvuje ZUŠ celkem 415 žáků (HO 157, VO 136 a TO 122), tj o 43 méně než při poslední inspekci v roce 1999. Pro naplnění povolené kapacity má škola dostatečnou rezervu.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v HO a VO vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v HO a VO vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Průběhu a výsledků vzdělávání v HO a VO

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HUDEBNÍM A VÝTVARNÉM OBORU VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovu a vzdělávání zajišťuje ve sledovaných uměleckých oborech celkem 12 pedagogických pracovníků, z tohoto polovina na plný pracovní úvazek. Pro další rozvoj školy je příznivá věková struktura učitelského sboru, převažují zaměstnanci věkové kategorie do 35 let. Dvě vyučující nesplňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Složení pedagogického sboru umožňuje dostatečnou nabídku odborně specializovaných předmětů.

Ředitelka, která vede školu od září 2002, vychází při motivování pracovníků z koncepčních záměrů i z dosavadních výsledků a tradice školy. Pozitivní stimulací umožňuje učitelům účast na vzdělávacích akcích a podporuje tak jejich profesní růst. Vyučující VO dlouhodobě navštěvují metodicky zaměřené semináře a rozšiřují si své odborné a pedagogické dovednosti. Jejich přístup k přípravě i k průběhu vzdělávání je zodpovědný. Svědčí o tom i úspěchy v talentových zkouškách na výtvarně zaměřených školách.

Jednání pedagogické rady jsou pravidelná, jejich četnost a obsah vychází z organizace školního roku. V uměleckých otázkách doplňuje jednání umělecké rady. Mimo pedagogickou radu jsou podle potřeby svolávány provozní porady. Počet ustavených předmětových komisí odpovídá početnímu zastoupení jednotlivých předmětů HO.

O bezpečný provoz v budově školy pečuje školník bydlící v objektu.

Začínající učitelé v současné době ve škole nepůsobí. Nekvalifikovaní vyučující (z toho jedna důchodkyně) vykazují dlouholetou pedagogickou praxi a pracují pouze na částečný úvazek.

Kontrolní činnost ve výchovně-vzdělávací oblasti vykonává ředitelka diferencovaně, formou plánovaných hospitací a sledováním výkonů žáků prostřednictvím interních i veřejných vystoupení. K celkovému přehledu přispěje v závěru školního roku její účast při postupových a závěrečných zkouškách. O provedených hospitacích si vede záznamy se stručnou charakteristikou průběhu vyučování. Analýza kontroly slouží následně jako jeden z podkladů pro stanovování výše nenárokových složek platu.

Pro pozitivní vývoj školy a zejména prezentaci směrem k veřejnosti se ředitelka zaměřuje na schopnosti a iniciativu především stálých pracovníků. Při jejich hodnocení (kritéria jsou písemně zpracována) jsou prvořadými hledisky aktivní účast při mimoškolní činnosti, reprezentace a propagace školy, kvalita výchovně-vzdělávací práce.

Oblast organizování vychází ze školního a organizačního řádu. Školní řád vymezuje podmínky provozu, obsahuje povinnosti, v menším rozsahu i práva žáků. Kompetence pedagogických pracovníků jsou obsahem organizačního řádu. Také pracovní náplně provozních pracovníků jsou stanoveny. Celkově je organizační struktura přizpůsobena velikosti školy, umožňuje operativní a funkční řízení.

Vnitřní informační systém vychází z organizačních podmínek školy. Aktuální informace jsou předávány převážně osobně. V objektu není zatím zřízena sborovna, jednotlivé učebny jsou propojeny s ředitelkou telefonem. Spojení s pobočkami je zajištěno osobně (vyučující na pobočkách vyučující část úvazku v Lomnici nad Popelkou) i operativně prostřednictvím mobilních telefonů.

Pro průběžná sdělení zákonným zástupcům dětí slouží žákovské sešity. Rodiče mají možnost hovořit s pedagogy po vzájemné dohodě v průběhu vyučování, mohou též využívat letos poprvé organizované třídní přehrávky i další akce školy. Také nástěnná tabule ve společných prostorách poskytuje návštěvníkům školy dostatek informací. Sdružení rodičů udržuje pravidelný kontakt s ředitelkou a škole neformálně organizačně i finančně pomáhá.

ZUŠ zve na významnější akce širší veřejnost především prostřednictvím plakátů a letáků, k prezentaci výsledků své práce využívá především místního tisku.

Výroční zpráva (2001/2002) zpracovaná ještě bývalou ředitelkou, je po formální i obsahové stránce nekvalitní a neposkytuje dostatek informací o činnosti školy.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v hudebním a výtvarném oboru jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HUDEBNÍM A VÝTVARNÉM OBORU VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Budova, kterou ZUŠ užívá od roku 1983 se nachází na dopravně méně frekventované ulici, v blízkosti centra i autobusového nádraží. Objekt prošel pro účely jednotlivých oborů ZUŠ postupnou adaptací. Ředitelna slouží zároveň jako kancelář hospodářky a je spojena s učebnou ředitelky.

HO má 8 učeben pro individuální výuku a jednu pro hudební nauku, propojenou s komorním sálem s kapacitou cca 70 míst, ve kterém jsou pořádány interní koncerty. Sál je zároveň používán k pohybovým aktivitám žáků přípravné hudební výchovy (PHV) a HN. Závažnější veřejné akce škola pořádá ve větších sálech města (např. v divadle).

Knihovna odborné literatury i notového materiálu je vedena centrálně, podle potřeby jsou jednotlivé tituly přidělovány přímo vyučujícím. Finanční možnosti zatím nedovolují pravidelné doplňování zvukových nosičů (CD). Učebna HN je kromě tabule s notovou osnovou, rytmickými i melodickými lehkoovladatelnými nástroji vybavena audiovizuální technikou, přístupnou i potřebám VO. K dokumentaci činnosti školy slouží videokamera.

Všechny učebny HO jsou vybaveny klavíry (křídla i pianina), místnosti pro individuální výuku též nástěnnými zrcadly. Nástroje jsou většinou starší výroby, pravidelnou údržbou a laděním je prodlužována jejich životnost. Vybavení oboru doplňuje učebna s elektronickými klávesovými nástroji, propojenými s osobním počítačem.

Podle stanovených zásad je žákům umožněno půjčování hudebních nástrojů ze skladových zásob.

Inspekci sledovaný VO pracuje pouze v Lomnici nad Popelkou, na pobočkách není realizován. Od předchozí inspekce se pro jednu vyučující zlepšily prostorové podmínky. V současné době obor používá dvě dostatečně světlé a velké učebny umístěné ve druhém patře školy.

Ve vybavení nábytkem nedošlo k výraznějším změnám, například opěradla některých židlí mohou zapříčinit i poškození oblečení žáků. Dalším problémem je nepřehledné uschovávání zdařilých prostorových nebo plošných výtvarných prací. Chybí systematická dokumentace formou centrálního archivu, stávající volné skladování značně omezuje prostorové využití učeben.

Celkově inspekce hodnotí materiálně-technické podmínky vzdělávání v HO a VO jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HUDEBNÍM A VÝTVARNÉM OBORU

Realizace vyučovaných oborů

Vyučované studijní obory (HO, VO) jsou v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.

V jednotlivých oborech se vyučuje podle učebních osnov, vzdělávacích programů a učebních plánů schválených MŠMT.

Povinná pedagogická dokumentace zachycuje průkazně průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů (UP) a učebních osnov (vzdělávacích programů) je ze strany vedení školy dostatečně účinný.

Rozšířené vyučování není v tomto školním roce realizováno.

Průběh a výsledky vzdělávání v HO a VO

Hudební obor

Výuka v HO je členěna na přípravné, základní studium prvního a druhého stupně a studium pro dospělé (pouze jeden žák). Dle platných UP je vyučováno ve hře na klavír, akordeon, elektronické klávesové nástroje, kytaru, housle, violu, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, trubku, pěvecké hlasové výchově, PHV, HN, komorní (souborové) hře. Úroveň průběhu a výsledků hudebního vzdělávání byla hodnocena na základě hospitací, kontroly povinné pedagogické dokumentace, prohlídky další dokumentace o činnosti školy a dlouhodobého sledování účasti HO v soutěžích ZUŠ vyhlašovaných MŠMT ČR.

Vzdělávání v HO zajišťuje celkem 10 učitelů, z toho pět na plný vyučovací úvazek. Inspekci bylo hospitováno u osmi pedagogů v předmětech PHV, pěvecká hlasová výchova, hra na

klavír, kytaru, housle, a zobcovou flétnu. Výběr učitelů i jednotlivých vyučovaných předmětů byl dán aktuálním rozvrhem hodin v době inspekce.

V úrovni výchovně-vzdělávací práce byly v rámci provedených hospitací zaznamenány znatelné rozdíly. Kromě vynikající pedagogické práce byly v některých sledovaných jevech zaznamenány i výkony průměrné.

Žáci, pokud byli motivováni, tak především zajímavostí a náročností studovaného hudebního materiálu s dosud nepoznanými technickými a výrazovými problémy i vhodnou prezentací skladeb ze strany vyučujících. Někdy výuce chyběl dostatek názornosti, pouze část učitelů používala vlastní ukázky i souhru se žákem. Průběžné hodnocení formou klasifikace je nepravidelné a u jednotlivých vyučujících různě četné.

Studijní plány, jako součást třídních knih pro individuální vyučování většinou postrádají promyšlené konkrétní výchovně-vzdělávací cíle. Obsahují převážně prostředky (tj. výběr skladeb určených k nastudování), mnohdy podrobně rozpracované, zohledňující míru nadání, specifické zvláštnosti žáků i jejich možnosti pravidelné domácí přípravy. Bezprostřední příprava pedagogů na vyučování byla ve všech navštívených hodinách zodpovědná, problémy byly zaznamenány pouze s kvalitou domácí přípravy některých žáků.

V PHV se podařilo díky dobré organizaci, uplatněným metodám a účelné motivaci udržet aktivitu dětí po celou dobu vyučování a to i přes malé zkušenosti učitelky s kolektivní výukou.

Z hlediska psychohygieny jsou učebny pro individuální vyučování dostatečně prostorné a světlé, bez výrazněji rušivých akustických momentů. Učebna PHV a HN dovoluje naplňovat počty žáků ve skupinách v souladu s UP. Její propojení se sálem umožňuje obohacovat vzdělávání o práci ve skupinách.

Materiální podpora výuky vycházela ze současného stavu vybavení HO. V průběhu sledovaných hodin učitelé používali klavíry i další hudební nástroje pro kontrolu intonace, k reprodukci názorných ukázek studovaných skladeb i k souhře se žákem.

Přípravě žáků pro další profesní studium je ze strany pedagogů systematicky věnována patřičná pozornost, přestože jejich výběr s potřebnými studijními předpoklady je omezený. Relativně úspěšná (zejména v některých nástrojových skupinách) je i účast žáků v soutěžích a prezentace oboru na veřejnosti.

Inspekce hodnotí úroveň vzdělávání v HO jako velmi dobrou.

Výtvarný obor

Inspekci předložené přehledně zpracované tematické plány vychází z UP a platného vzdělávacího programu. Respektují věkovou strukturu skupin, témata obsahují postupné kroky, které vedou k průběžnému plnění obsahu vzdělávání, umožňují dostatečnou variabilitu a jsou podle potřeby aktualizovány.

Od předchozí inspekční návštěvy se složení vyučujících VO nezměnilo. Výtvarné vzdělávání vede na plný učitelský úvazek plně odborně a pedagogicky způsobilá učitelka, druhá má způsobilost odbornou. Plně kvalifikovaná vyučující postupuje podle varianty B UP (čj. 18 455/2002-22) se zaměřením na textilní tvorbu, podle varianty A je vyučováno na zkrácený úvazek. Žáci oboru se s mírnou převahou zajímají o textilní specializaci.

Obě vyučující se na inspekci zhlédnuté lekce velmi pečlivě připravily. Jedna vyučovací jednotka probíhala v učebně školy, druhá v městském muzeu na tematicky zaměřené výstavě prací celého VO. Rozvrh lekcí VO je stanoven (podle vyjádření vyučujících) na základě rozvrhu hodin místní základní školy netradičně velmi brzo (i od 12 hod.), avšak v průběhu úterní hospitace inspekce zjistila pozdní příchody a pouze 50% docházku.

Pružné schéma tříhodinových bloků s individuálními relaxačními přestávkami ani přesun do městského muzea nenarušovaly plynulost, soustředění a vnímání výtvarných prací spolužáků. Tempo výuky respektovalo psychohygienické zásady.

V průběhu samostatné činnosti učitelky zohledňovaly individuální schopnosti a zájmy studujících, organizační pokyny byly srozumitelné a přiměřené věkovému složení skupiny. Žáci měli k dispozici všechny potřebný pracovní materiál.

Vzdělávání oboru je organizováno formou kolektivního vyučování, věkové zařazení do ročníků a skupin odpovídá předepsanému členění. Vyučovací jednotka vedená v prostředí výstavy (tzv. výtvarná animace) navozovala přímý kontakt (prožitek) prostřednictvím instalace výtvarného vyjádření již dříve VO zpracovávaných projektů.

Učitelky ve sledovaných lekcích zajímavě motivovaly k jednotlivým činnostem. Vstupní i průběžná motivace byla formou i obsahem stimulující, vedla k rozvoji samostatného myšlení, k výtvarnému cítění i osobitému projevu. Žáci přiměřeně reagovali na pevně dohodnutá pravidla, prokazovali schopnost vyjádřit svůj postoj, vzájemná komunikace byla založena na důvěře.

Formou korektur vedené individuální hodnocení respektovalo dispozice žáků, hodnocení realizací na výstavě preferovalo především obsahovou stránku projektu. Oborem prezentované práce ukazovaly na snahu vyučujících vést žáky s převažujícími a ve vzdělávacím programu uvedenými alternativními přístupy Duchovní a smyslová výchova a Artefalektika (opírající se o poznatky tvarové estetiky a fenomenologické i tvarové psychologie).

Vystavené realizace vycházející z varianty A UP byly zaměřeny převážně na spontánní ilustrativní popis. Práce vzniklé dle varianty B využívaly především nahodilosti techniky při vytváření dekoru na hedvábí. Pěkné práce v předmětu textilní tvorby byly prezentovány v technice tisku na látku.

Kvalitu vzdělávání ve VO hodnotí inspekce průměrně.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola používá vlastní evaluační nástroje. V HO jsou znalosti žáků z HN ověřovány prostřednictvím testů, všichni žáci oboru jsou na konci školního roku podrobováni předepsaným komisionálním zkouškám. Velikost školy umožňuje ředitelce i ve VO analyzovat výsledky výchovně-vzdělávacího procesu rozborem školních a mimoškolních prezentací v porovnání s dalšími ZUŠ v rámci přehlídek vyhlašovaných MŠMT. Kritériem úspěšnosti je i každoroční úspěšná příprava žáků k profesnímu studiu zejména na výtvarně zaměřených středních školách.

Celkově inspekce hodnotí průběh vzdělávání a výchovy v HO a VO jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje zjištěné ve zřizovací listině školy ev. č. 202.15-64/02, kterou vydalo město Lomnice nad Popelkou se shodují s rozhodnutím MŠMT čj. 10 954/2003-21 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 28. 8. 2001.

1. VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

2. Zřizovací listina ze dne 16. 10. 2002, ev. č. 202.15-64/02, kterou vydalo Město Lomnice nad Popelkou
3. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 27. 1. 2003, č.j. 10 954/2003-21, které vydalo MŠMT ČR Praha
4. Výkazy žáků a vyučovacích hodin (2002/2003)
5. Katalogy žáků o průběhu studia HO a VO
6. Třídní knihy pro skupinové vyučování HO a VO (2002/2003)
7. Třídní knihy a kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků HO (2002/2003)
8. Protokoly o komisionálních zkouškách HO (2001/2002)
9. Rozvrhy hodin vyučovaných skupin a individuálně vyučovaných žáků (2002/2003)
10. Zápisy z pedagogických rad (2002/2003)
11. Výroční zpráva o činnosti ZUŠ (2001/2002)
12. Inspekční zpráva (č.j. 081 465/99 - 4034)
13. Hospitační záznamy inspektorů
14. Výtvarné práce žáků

ZÁVĚR

ZUŠ Lomnice nad Popelkou je školou s hudebním, výtvarným a tanečním oborem. V rámci spádové oblasti školy probíhá vyučování HO i na pobočkách v Rovensku a Libštátě.

Personální podmínky výuky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti i věkové struktury velmi dobré. Ředitelka je ve funkci prvním rokem a byla nucena zvládnout přechod školy do právní subjektivity k 1. lednu 2003. Proto inspekce hodnotila účinnost řízení spíše na základě koncepčních záměrů a realizaci prvních kroků.

Česká školní inspekce oceňuje snahu ředitelky zajistit v zájmu dostatečně efektivního vzdělávání, v souladu s příslušnými programy a učebními osnovami, potřebné množství vhodných učebních pomůcek přes to, že je limitována omezenými finančními zdroji v rámci rozpočtu školy.

Úroveň výchovy a vzdělávání je podložena dobrou prací vyučujících, kteří měli hospitované hodiny připravené a promyšlené. Při motivování a hodnocení převládala pochvala a povzbuzení. Také výsledky výchovně-vzdělávací práce dosahované v soutěžích ZUŠ i v přípravě žáků k dalšímu odbornému studiu jsou velmi dobré.

Škola dobře reprezentuje město v rámci regionu a podporou činnosti folklorního souboru má výrazný podíl na udržování lidových tradic v oblasti Podkrkonoší.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Langerová	v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jaroslav Novotný, kontrolní pracovník

V Jablonci nad Nisou dne 21. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. června 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Lenka Krausová	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	27. června 2003	083 196/03-4017
Zřizovatel	27. června 2003	083 196/03-4017

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány